Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

basisschool Het Mooiste Blauw

Kwaliteitsonderzoek naar risico's

Datum vaststelling: 4 april 2022

Samenvatting

Bestuur: Stichting PlatOO

Bestuursnummer: 41860

School: Basisschool Het Mooiste Blauw (08JE)

Totaal aantal leerlingen: 170 (1-10-2021)

De Inspectie van het Onderwijs heeft op basisschool Het Mooiste Blauw een onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs uitgevoerd. In de risicoanalyse van het afgelopen jaar hebben wij geconstateerd dat er mogelijke risico's zijn in de resultaten en het onderwijsproces. Deze hebben wij besproken met het bestuur. Het bestuur deelt de zorgen over de resultaten van de school en voert interventies uit. Aangezien de school ook een hectische periode achter de rug heeft, er een wisseling in bestuur en schoolleiding heeft plaatsgehad, hebben wij besloten een kwaliteitsonderzoek te gaan uitvoeren.

In ons kwaliteitsonderzoek van 8 maart 2022 hebben we de volgende standaarden onderzocht: Aanbod (OP1), Zicht op ontwikkeling (OP2), Pedagogisch-didactisch handelen (OP3) Veiligheid (VS1), Visie, ambities en doelen (SKA1), Uitvoering en kwaliteitscultuur (SKA2) en Evaluatie, verantwoording en dialoog (SKA3). Tijdens het onderzoek hebben wij geconstateerd dat er hiaten zijn in de standaard Aanbod (OP1). Deze standaard is oorspronkelijk niet opgenomen in het onderzoeksplan, maar vanwege de geconstateerde tekortkomingen hebben wij deze alsnog toegevoegd aan het kwaliteitsonderzoek. De standaard Resultaten (OR1) wordt in het schooljaar 2021/2022 niet door de inspectie beoordeeld en is derhalve niet in deze rapportage opgenomen.

De school is recent gestart op een nieuwe locatie. Er is een naamswijziging geweest, er is een nieuwe directeur gestart in januari 2021 en zijn er veel nieuwe leraren bijgekomen in de afgelopen 3 á 4 jaar. Een paar jaar terug zat de school, toen nog De Mijlpaal geheten, in een neerwaartse spiraal. Het leerlingaantal daalde, effectieve aansturing ontbrak, de visie van de school leefde nauwelijks binnen het team en uitzicht op de noodzakelijke nieuwbouw bleef uit. Inmiddels is de school vrijwel geheel vernieuwd. Omdat de school recent is gestart en midden in een nog te bouwen woonwijk gesitueerd is, zal de komende jaren het leerlingaantal naar verwachting toenemen. Naast de verwachte instroom kende de school in voorgaande jaren ook een relatief grote zij-instroom van leerlingen van andere scholen in de omgeving en door reguliere verhuizingen. De koers die de school heeft ingezet kent haar basis in het Jenaplan gedachtegoed en is als zodanig ook uitgewerkt in het onderwijsproces. `
Op basis van onze bevindingen concluderen wij dat het onderwijs op

Het Mooiste Blauw van voldoende kwaliteit is.

Wat gaat goed?
Er is sprake van een breed gedragen visie en ambitie binnen de school. Er werkt een enthousiast team, aangestuurd door sterk onderwijskundig leiderschap. De kwaliteitscultuur ontwikkelt zich volop. Leraren zijn intensief betrokken bij de kwaliteitsontwikkeling, waarbij de taken en verantwoordelijkheden voor iedereen duidelijk zijn. Het team straalt enthousiasme en eensgezindheid uit, een mooie basis waar wij ook veel potentie voor verdere groei in zien.
Er heerst een fijn pedagogisch klimaat. Leerlingen voelen zich veilig en krijgen een breed aanbod.

Wat kan beter?
De ontwikkeling van het onderwijs op Het Mooiste Blauw gaat snel. Het moment is daar om een pas op de plaats te maken en te reflecteren op de vraag of de goede dingen ook nog steeds (goed) gedaan worden. Wij vragen met klem aandacht voor de onderwijsresultaten en focus op de basiskwaliteit. Specifieke vakdidactiek kunnen de leraren verder verdiepen en toepassen, maar ook het verlies aan effectieve onderwijstijd is een punt van aandacht. In de kwaliteitszorg, waarin de doelen geëvalueerd en bijgesteld worden, kan de school de doelen die zij zichzelf stelt nader concretiseren. Kleinere stapjes zorgen ervoor dat effecten beter meet- en merkbaar zullen zijn.

Wat moet beter?
Het aanbod voor begrijpend lezen en burgerschapsonderwijs voldoet niet aan de wettelijke vereisten (artikel 8, eerste lid, WPO).

Vervolg
Het bestuur zorgt ervoor dat de tekortkomingen worden opgeheven. In het najaar van 2022 informeert het bestuur ons over de voortgang en resultaten van deze herstelopdracht.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Conclusie en vervolg	7
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek	9
4.	Reactie van het bestuur	13

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 8 maart 2022 op basisschool Het Mooiste Blauw een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd. Dit onder meer naar aanleiding van mogelijke risico's in de onderwijskwaliteit die uit onze risicoanalyse naar voren zijn gekomen.

Werkwijze
Wij vormen onze oordelen door de onderwijspraktijk van de school te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 sector Primair Onderwijs. Wij hebben gebruik gemaakt van de informatie die wij van het bestuur hebben gekregen en de documenten die wij vooraf van de school hebben mogen ontvangen. Op basis van deze gegevens hebben wij een onderzoeksplan opgesteld en een selectie gemaakt van de te onderzoeken standaarden.

De tabel hieronder geeft weer welke standaarden we hebben beoordeeld tijdens dit onderzoek.

Standaard	onderzocht
OP Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding	•
OP3 Pedagogisch-didactisch handelen	•
OP4 Onderwijstijd	
OP6 Afsluiting	
VS Veiligheid en Schoolklimaat	
VS1 Veiligheid	•
VS2 Schoolklimaat	
OR Onderwijsresultaten	
OR1 Resultaten	
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties	
SKA Sturen, Kwaliteitszorg en ambitie	
SKA1 Visie, ambities en doelen	•
SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur	•
SKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten
Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten: we hebben lessen bezocht, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met

leerlingen, leraren, directie en de zorgcoördinator.

Signalen
In de voorbereiding van ieder onderzoek kijken we altijd naar eventuele signalen die bij de inspectie zijn binnengekomen. Soms heeft dat gevolgen voor de uitvoering van het onderzoek.

Er zijn geen signalen over Het Mooiste Blauw bij ons binnengekomen die opvolging vereisen.

Leeswijzer
In hoofdstuk 2 staan de oordelen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en het rapport opgenomen.

2 . Conclusie en vervolg

In dit hoofdstuk geven we de oordelen en de conclusie weer van het onderzoek bij Het Mooiste Blauw.

Conclusie

Eindoordeel op een schaal van Zeer Zwak tot Goed.

De kwaliteit van het onderwijs op basisschool Het Mooiste Blauw beoordelen we als Voldoende.

Op Het Mooiste Blauw hebben wij een aantal standaarden onderzocht in de kwaliteitsgebieden Onderwijsproces, Schoolklimaat en Kwaliteitszorg. Het kwaliteitsgebied Resultaten is niet opgenomen in deze rapportage omdat de inspectie in het schooljaar 2021-2022 geen oordeel geeft over dit kwaliteitsgebied.

Het onderwijs op Het Mooiste Blauw voldoet aan de basiskwaliteit. In de kwaliteitsgebieden beoordelen wij de meeste onderzochte standaarden als Voldoende. De standaard Aanbod (OP1) beoordelen wij echter als Onvoldoende. Hoewel het aanbod op de school breed is, ontbreekt het aan een beredeneerd aanbod en doorgaande lijn voor begrijpend lezen. Burgerschapsonderwijs is verweven in het totale aanbod, maar doelgericht beleid ontbreekt nog op dit onderdeel. Hiervoor krijgt het bestuur een herstelopdracht.

Afspraken over vervolgtoezicht

Het bestuur zorgt ervoor dat de tekortkomingen worden opgeheven. In het najaar van 2022 informeert het bestuur ons over de voortgang en resultaten van deze herstelopdracht. De school valt onder het reguliere toezicht.

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
Aanbod (OP1) Artikel 8, eerste lid, WPO Het onderwijs voor begrijpend lezen en burgerschapsonderwijs is onvoldoende planmatig afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen zodat zij een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen.	Wij hebben het vertrouwen dat het bestuur de tekortkomingen opheft.	In het derde kwartaal van 2022 informeert het bestuur ons over de voortgang en resultaten van de herstelopdracht.

3 . Resultaten kwaliteitsonderzoek

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de oordelen en de resultaten van het onderzoek bij basisschool Het Mooiste Blauw.

3.1. Onderwijsproces

OP1 Aanbod; breed en divers, maar aanbod begrijpend lezen is onvoldoende
Wij beoordelen de standaard Aanbod als Onvoldoende.
Het aanbod biedt mogelijkheden voor de brede ontwikkeling van kinderen. Er is sprake van een rijke leeromgeving waarin zowel cursorisch als thematisch aanbod is. De visie van de school is terug te zien in het leerstofaanbod. De leerlingen werken vanuit hun stamgroep aan de diverse vak- en vormingsgebieden. In een aantal (kern-)vakken worden de leerlingen onderverdeeld naar jaargroep en krijgen zij de leerstof op deze wijze aangeboden.
Tijdens ons onderzoek is gebleken dat het aanbod van begrijpend lezen en burgerschapsonderwijs is verweven in met name de thematische onderdelen, zoals wereldoriëntatie, kunstzinnige en culturele vorming. Het aanbod voor beide genoemde onderdelen voldoet echter niet aan de wettelijke vereisten. Voor begrijpend lezen ontbreekt een beredeneerde en doorgaande lijn. Ook voor burgerschapsonderwijs verwachten we dat de school kan laten zien dat zij een doelgericht, samenhangend aanbod realiseert en in beeld brengt wat de leerlingen aan burgerschapskennis, -houding en -vaardigheden hebben ontwikkeld in groep 1 tot en met 8 (Artikel 8, eerste lid, WPO)

OP2 Zicht op ontwikkeling; kindplan centraal voor volgen van de ontwikkeling en plannen van het onderwijs
De kwaliteit van de standaard Zicht op ontwikkeling is Voldoende. De leraren volgen de ontwikkeling en prestaties van de leerlingen met behulp van een leerlingvolgsysteem, toetsen en leerlingwerk. Omdat er meerdere leraren betrokken zijn bij het onderwijs aan de leerlingen, leggen zij hun bevindingen vast in een logboek. Regelmatig bespreken de leraren, onder meer met behulp van dit logboek, de voortgang van de leerlingen met de betreffende stamgroepleider.
Voor iedere leerling is een kindplan opgesteld. Hierin volgen de leraren de ontwikkeling en prestaties van de leerlingen en plannen zij het onderwijs. In de ‘blauwdruk’(borgings-/planningsdocument) die er voor ieder (kern-)vak is, staan vervolgens de groepsoverzichten die aangeven wie op welk niveau werkt.
Een aantal malen per jaar bespreken de leraren alle leerlingen met de zorgcoördinator om op deze wijze ook op groepsniveau zicht te kunnen houden op de (leer-)prestaties.
In de onderbouw wordt de ontwikkeling van de leerlingen bijgehouden met een observatie- en registratiesysteem. Dit is echter nog volop in ontwikkeling om een juiste afstemming te vinden tussen

wat nodig is om leerlingen goed te kunnen volgen en de Jenaplanvisie van de school.

OP3 pedagogisch-didactisch handelen; basis op orde, houd aandacht voor effectieve onderwijstijd
De kwaliteit van de standaard pedagogisch-didactisch handelen is Voldoende. De leraren plannen het onderwijs met behulp van de kindplannen en de blauwdrukken. Dit vormt het uitgangspunt voor hun didactisch handelen. De leraren beheersen in het algemeen de (didactische) vaardigheden die van hen verwacht mogen worden. De pedagogische aanpak van de leraren is stimulerend en ondersteunend voor het leren van de leerlingen. Toch merken wij hier wel een tweetal risico's. Ten eerste, wat opvalt is dat er tijdens de opstart van de schooldag, de leswisselingen, de binnenkomst na de pauzes, maar ook tijdens instructies haast ongemerkt (veel) effectieve lestijd 'weglekt'. Het tweede, niet minder belangrijke aandachtspunt, is de verdieping van de vakdidactiek. Tijdens de bezochte lessen zagen wij weliswaar een voldoende instructie, maar werd in een aantal gevallen specifieke, vakdidactische aanpak en uitleg nog gemist.

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSPROCES (OP)	O	V	G
OP1 Aanbod	●		
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding		●	
OP3 Pedagogisch-didactisch handelen		●	

3.2. Veiligheid en schoolklimaat

VS1 Veiligheid; leerlingen voelen zich veilig
De school zorgt voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen. Deze standaard voldoet aan de wettelijke eisen en beoordelen wij als Voldoende. De school monitort de veiligheid van de leerlingen met een gestandaardiseerd instrument. De uitkomsten hiervan worden gebruikt om het veiligheidsbeleid bij te stellen. In het gesprek dat wij voerden met een aantal leerlingen gaven zij aan zich veilig te voelen op de school. Zij konden echter nog niet duiden wie het aanspreekpunt is, wanneer de veiligheid in geding is bij bijvoorbeeld pesten. Echter, recent is binnen het team een coördinator sociale veiligheid aangesteld. Deze moet nog worden geïntroduceerd bij de kinderen.

KWALITEITSGEBIED VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT (VS)	O	V	G
VS1 Veiligheid		●	

3.3. Sturen, kwaliteitszorg en ambitie

SKA1 Visie, ambities en doelen; duidelijke, krachtige visie, nu de focus op basiskwaliteit
Deze standaard beoordelen wij als Voldoende. Een sterk punt is duidelijke en gedragen visie en ambitie. Uitgangspunt is de Jenaplanvisie, die vertaald is naar drie pijlers. Deze pijlers zijn uitgewerkt door het team in diverse aandachts- en verbeterpunten. De schoolontwikkeling die hier uit voortkomt wordt in jaarplannen ondergebracht. Onder leiding van de directie werkt het team aan de ontwikkelpunten en worden er doelen gesteld. Omdat in de hele school en in het hele team de (Jenaplan-)visie zó krachtig leeft, is er een grote eensgezindheid en veel energie om verder te bouwen. Dat is een krachtig middel om de onderwijsontwikkeling in gang te zetten en te houden. Een keerzijde hiervan kan zijn dat er té veel, té snel gedaan gaat worden en daarmee zaken uit het zicht raken. Zo hebben wij tijdens ons onderzoek geconstateerd dat de resultaten op de referentieniveaus zeer risicovol zijn. Wij vragen dan ook nadrukkelijk om de basiskwaliteit eerst op orde te brengen en te consolideren. Tevens zien wij dat de doelen die in het jaarplan gesteld worden, veelal vrij abstract en voor meerdere interpretaties vatbaar zijn. Concretere doelen, opdelen in stapjes, maakt dat het effect beter zichtbaar wordt en nagedacht kan worden wat de volgende stap kan zijn. Een voorbeeld hiervan is de kijkwijzer voor didactisch handelen die nu gebruikt wordt, gekoppeld aan een blauwdruk hoe didactisch handelen er op de school uitziet. Enerzijds biedt deze professionele ruimte voor de individuele leraar, anderzijds geeft de kijkwijzer geen richting hoe een goede les er op Het Mooiste Blauw nu uit zou kunnen zien.

KA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur; sterk leiderschap, leraren ervaren ruimte voor professionele ontwikkeling
Deze standaard beoordelen wij als Voldoende. De kwaliteitscultuur is volop in ontwikkeling. Wat hier genoemd moet worden is het sterke onderwijskundig leiderschap. Leraren ervaren ruimte voor hun eigen professionele ontwikkeling en die van de school. Expertteams geven vorm en inhoud aan de diverse vak- en vormingsgebieden en een procesteam (managementteam) houdt overzicht en dient als klankbord. De taken en verantwoordelijkheden zijn voor iedereen helder en ieder pakt ook zijn rol hierin. Leraren zijn inmiddels gestart met collegiale consultaties en geven desgevraagd aan dit van meerwaarde te vinden. Er is nu ruimte om met elkaar het gesprek intensief aan te gaan, bijvoorbeeld over de kwaliteit van didactisch handelen en welke kwaliteitsnormen er schoolbreed gekoppeld kunnen worden aan het lesgeven. De (nieuwe) kwaliteitscultuur heeft door de komst van de huidige directeur een stimulans gekregen. Leraren voelen zich gezien en gehoord en dragen zichtbaar bij aan het realiseren van de visie, ambities en doelen.

KA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog; evaluaties en borging zijn mooi uitgangspunt om te reflecteren.
Deze standaard beoordelen wij als Voldoende. Visie, ambities en doelen worden met regelmaat geëvalueerd. Op schoolniveau worden schoolzelfevaluaties gedaan voor, met name, de kernvakken. Daarvoor zijn veel gegevens beschikbaar die zorgvuldig bekeken worden. Bij de analyse kan de vraag waarom een bepaalde score of trend zichtbaar is, verder uitgewerkt worden. Dit is tevens een goed moment om even een pas op de plaats te maken. Een goed middel hierbij zijn de blauwdrukken, de borgings- en planningsdocumenten voor de diverse vakgebieden/organisatieonderdelen. Een rustmoment inbouwen en reflecteren op de vraag of nog steeds de goede dingen (goed) gedaan worden (en hoe je dat weet). Om vervolgens op basis daarvan de plannen en de doelen bij te stellen.
De dialoog en verantwoording met de omgeving is op orde. Regelmatig voert de directie gesprekken met het bestuur, maar ook met medezeggenschapsraad en oudervereniging. Deze beide laatsten zijn inmiddels in een fase van doorontwikkeling, die meer aansluit bij de ambities en groei van de school.

KWALITEITSGEBIED STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE (SKA)	O	V	G
SKA1 Visie, ambities en doelen		●	
SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur		●	
SKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog		●	

4 . Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betrekt bij de verdere ontwikkeling van de onderwijskwaliteit:

De Inspectie van het Onderwijs spreekt waardering uit voor het sterk onderwijskundig leiderschap, actieve betrokkenheid en positieve basis met veel potentie voor verdere groei. Dit is het beeld dat we herkennen en omarmen.
Genoemde aandachtspunten waar de school nog verder in kan ontwikkelen zijn in beeld en hebben deels al een plek gekregen in verdere professionalisering van het team. Het is de verwachting dat deze investering bijdraagt aan versterking van het onderwijs op Het Mooiste Blauw.

Verbeteropdracht
De verbeteropdracht rondom begrijpend lezen sluit aan bij de reeds ingezette oriëntatie vanuit het expertteam. Eind van dit schooljaar ligt er een blauwdruk begrijpend lezen met een doorgaande lijn en wijze van implementatie. Deze zal in het najaar vanuit het bestuur worden gedeeld met de inspecteur.
De verbinding met burgerschapsonderwijs die hierbij wordt genoemd wordt op bestuursniveau opgepakt:
Visie – burgerschapsdoelen – leerplan – opbrengsten volgen en leerresultaten in beeld brengen – verantwoording in schoolplan en schoolgids.

Rondom het bezoek
De gevoerde gesprekken met de Inspectie hebben ons, naast de geuite waardering, ook een aanscherping opgeleverd van de verbeterpunten die al in beeld waren.
Wij willen op deze plaats de inspecteurs dan ook bedanken voor hun waardevolle feedback. Het bezoek en de gevoerde gesprekken zijn voor ons van nut geweest.

Bestuur van Het Mooiste Blauw

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060